

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Placc SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Hírmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben kézhez hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 ft —
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy órára	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitors egyzeri beiktatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltár 4 hasábos petitorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Csütörtök, április 10.

72. szám.

A királyi táblák.

(T.) A királyi táblák decentralizációját alig várja már a közönség, mert ha valahol hiba van a kréta körül, ugy a közígyengetés és igazságszolgáltatás terén van a legtöbb. De nem csak Magyarországon, azt ne méltóztassanak hinni, hanem az egész világon mindenütt. A mások ajtója előtt söpörni azonban semmi szándékunk nem lévén, csakis a magunk ügyéhez és bajához akarunk ugy egy kissé hozzá szólni, különben még eltatálna hinni Pauler ő excellenciája, hogy baj sincs már az országban. Pedig hát de hogy nincs! Ugyan hol nincs baj, a hol emberek vannak! Amde a mi igazságszolgáltatásunkat illeti, ott megakad a baj halom számra.

Hej! he sokat is gondolkoztak már azon az okosok, vajjon hogy kellene az igazságszolgáltatást a leghelyesebben berendezni? Megkísérlették már a bírói felelősséggel nem egyszer és nem egy helyen, de az sült ki belőle: hogy a bíró meg lehet büntetni, fellehetett akasztani, hanem azért az igazságszolgáltatás nem lett jobb, sőt még rosszabb, mert az ítélet kimondásánál folytonosan trémázó bíró még ugy sem tudta eltalálni a helyes utat. Lettek aztán felelősségi bíróságok, egyfoku és két foku, a hol aztán megtörtént és megtörténik, hogy még is csak egy bíróság ítélt. A legfőbbik azt mondja a másik kettőnek, hogy: eh! Mit tudtok ti. Egyik ítélet sem ér semmit, hanem majd én mutatom meg, hogy kell. És mert ennél a mutatásnál tovább mutatni már nem lehet, hát meg kell vele elégedni, pedig lehet, hogy egy negyedik bíróság másképpen megoldatná. Ergo azt akarjuk kihozni a dologból, hogy embertől tökéletes munkát ne várjunk, hanem annyit tegyünk meg magunkért még is hogy intézkedjünk a lehető leghelyesebben, holott most igazságszolgáltatásunk a lehető leghelyesebbül van beosztva. És azt is megmondom hogy miért:

Hát először is, bíró uraimék függetlenek, a mi nagyon helyes. A bíró ne álljon csak az ur isten pressiója alatt, a ki a magas egekből a veséig képes tekinteni. Másodszor a bíró csak saját lelkiismeretének felelős. Ez is helyes, már t. i. a mely bírónak lelkiismerete vagy, de mert nem mindenkinek van, sőt mert nemely részének egy csepp sincs, hát ezen a dolgon segitendő egy kis korlátozó és helyreigazító forumra, nagy szükség van a közönségnek; ez a korlátozó és helyreigazító forum pedig nem lehet más, mint egy második foku bíróság: de nemcsak Budapesten, hanem mástutt is. Mert a hogy ma a bírói függetlenséggel is lelkiismerettel állunk, midőn t. i. ennek a két nagy hatalomnak van a közönség java alávetve, hát legalább ne üzzék azt korlátlanul. Ma pedig ugy szólnak korlátlanul üzik, mert a mi felelősség a dologgal tulhalmozott egyetlen másodfoku bírósághoz felmegy, a legtöbb esetben, ha csak az illetőnek Budapesten szószólója nincs, az első bíróság indokainak helybenhagyásával érkezik vissza. A legtrikább esetek közé tartozik, hogy szószóló nélkül is megváltoztassák az első bíróság ítéletét, a mi pedig, érve az egyes bíróságokat, néha valóságos abszurdum.

Az ügyünk sem egyforma de meg a bíró sem az ám. Aztán meg a diploma és kinevezés még sem nem ész, sem nem ítéltő tehetség, sem nem lelkiismeret: a diplomától és kinevezéstől lehet még az a bíró lunatikus is, és ugy elhedgüli a a kliensen a kállai kettőst, hogy az eget is bögőnek nézi. Nemde édes olvasóm, ki e hasonlaton talán mosolyogsz is: hát nem így van? Csak azt kell mondani mindig a mi igaz!

határozat következtében 1855-ben július 19-én újra megtartott az ünnepély, melynél Mr. Ainsworth elnökölt, míg két londoni barátja mint jogtanácsosok működtek, és az ünnepély nagy fényvel ment véghez.

Két házaspár jelentkezett. Egyikük de Chatelaine lovag volt nejevel, kik tizenkét év óta a legholdogabb házasságban éltek. Mindketten irodalommal foglalkoztak, és midőn a jury által kikérdeztettek, a lovag mindenképpel visszautasította azon jogtalan föltevést, mintha az íróttal forgató nő nem lehetne jó feleség. Ezen házaspár szerelemből kelet össze, ezt soha meg nem bánta, és soha össze nem zörtentek. Ugyanazon szobába dolgoztak mindig, mert minden a legjobban sikerült nekik, ha együtt voltak. A lovag kijelentette, hogy szeretete és nagyrabecsülése házastársa iránt az idők folyama alatt mindinkább növekedett, míg neje azt vallotta, hogy még eddig soha sem esett nehezére az alárendeltség, melyet férjének az oltár előtt fogadott. Erre a jury egyhangulag odaitélte nekik a szalonnaoldalt.

Pár év mulva egy Dunmowban lakó asszonyosság tett alapítványt a szalonnaoldal beszerzésére, és ennek folytán 1857, 1869, 1874, 1876 és 1877-ben újra megtartották az ünnepélyt.

Az utolsóról így ír a cikkünk elején említett utazó:

Megérkezvén Dunmow városába, ezt az ünnepélyhez és a mindenfelől érkező vendégsereghez méltólag feldisztitve találtuk. Dalkapukat emeltek zöld gallyakkal, a házakat virágfüzerekkel és lobogókkal díszítették, és vasárnapi díszbe öltözött emberek, főleg környékbeli földművesek, élénkíték az utcákat, melyeken át kellett haladnunk, hogy a városházához jussunk, hol az ünnepély első része volt megtartandó. A régi épület nem fogadhatott valami sok népet magába, a teremben összesen mintegy kétszáz ülőhely lehetett, és hogy az első sorban kaphassunk helyet, két shillinget kellett szede-

Kérdjük most már, mi isten csodájának az olyan királyi tábla, mely az első bíróság ítéletét, ha csak nem zaklatják, át nézi, s így a legtöbb esetben helyben hagyja, hogy az egyes bíró urak nemelyike ez által vérszemet kapván, basamódra kezd uralkodni, s mond az ő lelkiismerete szerint olyan ítéleteket hogy néha egészen az abszurdumig mennek, és a királyi tábla helyben hagyja azokat. Helyben hagyja, mert amnyi a dolga hogy ma már nem pert intéz hanem számot, s hogy meg is fontolhassa át is gondolhassa az ügyét, olyan nincs!

Mire való hát ez az egész apparátus? Am tartanak egy gépet mely rá írja az aktákra hogy: „Az első bíróság ítélete indokainál fogva helyben hagyatik”, — és a királyi tábla készen van.

Mikor lesz tehát már abból a decentralizációból valami? mikor adatik már meg az a másodfoku bíróság a vidéknek is, hogy részint kevesebb dologgal részint nagyobb érdeklődéssel legyenek a nagyságos bíró urak ellátva, s ne csak az eszlári és Spanga perrel foglalkozzanak behatóan, hanem más egyes emberek, meg a szegény emberek pereivel is? Mikor lesz már ebből a tervből valóság, hogy aztán végre, mikor készen van, s a ház asztalára kerül, valamelyik ellenzéki vezérnek az jusson eszébe hogy párt kérdés, és leszavaztassa mint a karczagi törvényszék áthelyezését. Mert a sok fura dolog közt még az ilyen fura dologra is ellehetünk ám készülni.

Nagyobb katonai hadgyakorlatok
A közös hadügyminiszter, a táborokar főnökével egyetértőleg, elhatározta, hogy a miskolci hadgyakorlat óta pusztán pénzügyi tekintetből elmaradt nagyobb katonai gyakorlatokat az idén ismét megtartatja, a mely gyakorlatoknak szükségességét a hadügyminiszter a közösi költségvetés ez évi tárgyalása alkalmával a delegációban meggyö-

ményenként fizetünk, de ezért aztán egész kényelemmel és közelről nézhettük végig az érdekes jelenetet.

A terem szépen fel volt díszítve, a zászlók és lobogók tömege mellett virágfüzerek és koszorúk ékesíték a falakat; a díszítmények legérdekesebb részét azonban az óriási szalonnaoldal képezte, mely virágokkal körülfontva lógott alá a terem plafondjáról. A szalonnaoldal mellett állt az elnök széke, míg közvetlenül alatta trónolt a pályázó házaspár.

Az elnök jobbján egy asszonyosság — alkalmasint neje — ült, ki igen kedves arccal bírt, mellette hat szintén csinos fiatal leány ült, a jury nő tagjai, míg a férfítogok — hat nőtlen legény — az elnök balján foglaltak helyet.

Egy zoltár éneklése után, melynek szövege és dallama különösen ezen alkalomra szerzetett és nagy tetszéssel fogadtott, felállt az elnök és megnyitotta az ülést. Régi föliansokból néhány lapot olvasott fel, melyek az alapítványra és ennek jelentőségére vonatkoznak, aztán előadta, hogy ezuttal két házaspár jelentkezett az ösztöndíjért: egy irlandi nemes nejevel Londonderryből és Andrews ur és neje Jorkshireből. Mindkét pár személyesen szándékozt megjelenni és már a legszebb kilátás volt reá, hogy e napon két szalonnaoldalt kellend kiosztani, tegnap azonban egy levelet kapott Andrews urtól, melyben ez arról értesít őt, hogy neje épen most ajándékozta meg egy örökséssel és így képtelen az utazásra. Siehard ur ellenben és neje már regnap este megérkeztek, de ma reggel meglátogatták és azon nyilatkozattal léptek meg őt, hogy — „mintán a helyszínen lement szemügyre vettek” visszalépnek a pályázattól, mert félnek a nyilvános tárgyalástól, vagy — miként az elnök gyanítja — tegnap este összekocczantak, minek következtében jónak látták, önkényt visszalépni. A házaspár már el is hagyta a várost. Találkozott mindamellét egy tisztelet-

zően kiemelte. E nagy hadgyakorlatok, hadtest hadtest ellen, szept. 9-én, a Morva folyó alsó mentén. Brünn és Pozsony között fognak megtartatni, és pedig a pozsonyi 5-ik hadtest egynéhány honvéd-zászlóaljjal és a brünni 10-ik hadtest egynéhány osztrák honvédségi zászlóaljjal fognak abban részt venni. Előzőleg esetleg nagyobb lovassági gyakorlatok is lesznek. Az őszi nagy hadgyakorlatokban 3 Felsége és nagy számú külföldi tisztt vesz részt.

A mezőgazdasági hitelszövetkezetek.

Debreczen ápr. 10.

(—) A budapesti „Gazdakör” nem régen egy bizottságot küldött ki, hogy dolgozzon ki javaslatot a mezőgazdasági hitelszövetkezetek mikénti alakítása tárgyában. Ezen bizottság jelentése fekszik előttünk, melyhez hozzá szólni kívánunk, mert olyan javaslatokat tartalmaz, melyek országos érdekűek.

A bizottság, az ország hitelviszonyainál jelentkező bajokon a személyes és jelzőlogos hitel emelésével vél segíthetni.

A személyes hitel emelésére szükségesnek tartja vidéki, vagy községi hitel szövetkezetek alakítását, melyek ellenőrzésére, kiadására addig is meg megyei központi ilyen nemű intézeteket lehet alakítani, az egyes vidékek főbb helyein e feladatok teljesítésére nagyobb szövetkezeteket kíván felállítani.

Ezen hitelszövetkezetek, az ön töké gyűjtés elve szerint volnának alakíthatók, a nyereszkesedés szigorú kizárásával s minden kockázatot szigorú elkerülésével.

A jelentés ezen részéhez kevés szavunk van. De utalnunk kell azon nehézségekre, melyek a már itt ott megalakított önszegélyző egyletek létesülése elibe gördítettek. Utalnunk kell arra, hogy dacozára annak miszerint ezen önszegélyző egyletek ott a hol már megszilárdulhattak, a társadalom szegényebb osztályára, kis birtokosra, kisiparosra valóságos áldássá váltak — mégis csak ritka helyen alapíthatók meg a nép közönyössége,

reméltó házaspár magában Dunmow városában, mely pályázott a jutalomért. Ezeket már 1874-ben is ajánlották e kitüntetésre, de a férj — egy becsületes kézműves — nem határozhatta el magát reá, mert állását nagyon is szerénynek találta ily megtiszteltetésre. A jelenlegi körülmények között azonban, melyek szükségessé tevék, hogy az előbb jelentkezett két házaspár elmaradása folytán támadt ür kitöltessék, és mintán a tizenkét gyermekkel megáldott házaspár különben teljesen jogosultnak érezhette magát a pályázásra, nem vonakodott többé és készséggel megjelenni.

Az elnöknek ezen előadása általános lelkesedéssel fogadtott.

A jogtanácsos teendőire Tegg ur vállalkozott Londonból, egy jó kinézésű öszörög ur, ki éppen oly humorisztikusan vette fel a dolgot, mint a mily komolyan tárgyalta azt az elnök. Mindenekelőtt figyelmeztette a jury tagjait szent kötelességükre, melyet a szalonnaoldal reájok rótt, és hozzátévé: Dunmownak becsületére válik, hogy egy ily régi szokást fentart, és oly ünnepet rendez, mely a családi boldogságot növeli. Ezen bevezetés után felkérte az ünnepelt házaspárt, álljanak fel, mire elkezdődött kihallgatásuk.

Önök valószínűleg nem csupán azért kötötték meg házasságukat, hogy a szalonnaoldalt megnyerjék? — kérde az ügyész.

— Nem.
— Soha, sem ébren, sem álmukban nem kívánták társukat egy más, gazdagabb vagy szegényebb, szebb vagy rutabb, előkelőbb vagy alacsonyabb származású házastársal felecsereálni?
— Nem.
— Vajon, ha még szabadok volnának, bármely körülmények között, jó vagy rossz sorsukban egymást fogják-e ismét választani házastársul?
— Igen.
— Sohasem czivakodtak egymással?
— Nem, soha.

hidegsége miatt. Ezen közönyt, ezen hidegséget kell tehát előbb megtörni; hirdetni az eszmét lankadatlanul, s előkészíteni a talajt, hogy sikerrel lehessen bele vetni a nemes magot.

A jelző hitel emelésénél azt mondja a bizottság, hogy azon a bajon egy részt magok az érdekeltek, oly módon segíthetnének, hogy a nagyobb szövetkezetek és, megyei intézetek, a kölcsönöket közvetítsék. De eszközöljék [ki a törvényhozásnál a telekkönyvi állapotnak a mai tényleges állapotokkal hivataltól és ingyen való összehangba hozatálát.

Hát bizony ez rendkívül fontos dolog volna, csak az a kérdés, hogy eszközölhető-e egyáltalában. Nemesak azért mert van oly birtok, hogy tizedik kézen is van, s a közben eső birtokosok adásvétele után eső kincstári illetéket meg sem lehetne venni már, ha csak a tényleges birtokos nyakába nem rónák, — hanem főként azért, mert némely telekkönyvi teher alapjait tisztázni csaknem lehetetlenségnek látszik. Olyan óriási munka lenne ez melylyel 10 év alatt sem készülné el az állam, s kérdés, hogy mire elkészülné. nem kezdhetné-e újra megint.

Ilyen fontos és életbe vágó kérdés a hitel telekkönyvek összehangba hozatala, az adótelekkönyvekkel. Ez tervbe is van véve és ebből — bárha ez is roppant munkába és pénzáldozatokba kerül, — azt hisszük hamarabb is lesz valami, mint a hitel telekkönyvek revisiójából.

Sok zavarok támadnak abból, hogy a a hitel telekkönyvek, a katasztrai adótelekkönyvekkel, sem területre, sem helyrajzi számmra nem egyeznek. Ez bizony türehtelen állapot, melyen — kivált miután a részletes felmérések nagyban folynak, s így hiteles területi kimutatásokat nyerhetünk — segíteni kell. Ez lényegesen be fog folyni hitelviszonyaink emelésére.

Azon javaslat, hogy az állam által külön szabadalmakkal ellátott záloglevelek kibocsátásával foglalkozó intézetek 300—1000 frt kölcsönei, és azon követelések után, melyek törlesztésre esetleg ezen kölcsönök fordíthatnak, minden kincstári bélyeg és illetéknek, vagy teljes elengedését, vagy legalább félreszállítását mondja ki a kormány: aligha háztartásunk bevételeit, oly tetemesen csökkentené, hogy okvetlenül egysúlyba kellene hozni más uton adó felemelések által, melytől pedig örizzen meg minket a magyarok istene.

Képviselőválasztási mozgalom.
A nagyváradi szabadalmi párt választmánya igen népes gyűlést tartott, melyben egyhangulag és nagy lelkesedéssel közepette elhatározatott, hogy f. hó 20-án, vasárnap a Zöldfa

— És nem csupán csak tréfából jöttek ide, hanem azon komoly szándékkal, hogy békes házasságok alapján pályázzanak a szalonnaoldaltól?

Ezen kettős kérdésre a közönség nagy mulatságára a nő nemmel, a férj pedig igenel felelt.

— Minden tartózkodás és félelem nélkül hitet mernek tenni arra, hogy mindig igaz szeretetben és egyetértésben éltek egymással?

— Igen.
— Nos tehát, uraim és hölgyeim — szolt most az ügyész a jury tagjaihoz fordulva — nekem úgy tetszik, hogy ezen eset minden kétségen felül áll, és remélem, hogy minden aggodalom nélkül kimondják önök ítéletüket, hogy e házaspár méltó szalonnaoldalt elnyerésére.

A jury kimondta ítéletét, a nélkül, hogy elhagyta volna helyét, és valóban elegendő volt ezen jó emberek egyszerű látása, hogy minden kétséget eloszlasson bennünk boldog házasságunk fölött, annyira sugárzott molygó arcuk az öröm és megelégedéstől. Minket azonban leginkább gyönyörködtetett azon mód, melylyel a falusi nép, — mely még most is gyermekies áhitattal csüng öseinek ezen régi szokásán — elősietett, hogy megszorítsa a boldog pár kezét és szerencsét kívánjon neki.

Sok nő könyekre fakadt, és némelyek oly kitüntetésben részesítették Barrak mestert mint a legjobb férjt Dunmóban, hogy mellettük álló férjeik meglehetősen savanyu arcot vágtak hozzá.

A tömeg tulajdonképeni hódolata azonban csak kiűn a város ház előtti téren vette kezdetét.

A házaspárt itt egy külön e célra készített, tölgyfából faragott hordszékbe ültették, melyet nyolcz férfi emelt vállára. A szalonna oldalt virágfüzerekkel körülfont négy rudra erősítették és fellobogóztatva vitték az ünnepelték előtt. Egy hírnök lóháton és zenekar nyitotta meg a menetet. A hordszék után, melyen a tulboldog házaspár ült, egy

szalonna nagytermébe nagy pártgyűlést hi egybe, melyen a választmány Tisza Kálmán miniszterelnök urat, a város szülöttét és eddigi országgyűlési képviselőjét, újlag képviselőjelöltül fogja ajánlani. Pár nappal reá ezután egy számos tagból álló küldöttség fog Budapestre utazni, hogy a miniszterelnököt felkérje a jelöltség elfogadására.

A debreczeni keresk. tanintézet hallgatóinak tanulmány utja.

(Saját tudósítónktól.)

— IV. nap. —

Dobsina 1884. ápril 5.

A tegnap küldött jelentésem az indóház esengetyűje szakította félbe s így becsánatot kérek — ha akaratom ellenére — a modern regényírók hibájába estem. A Krasznai Horváth várról beszéltem és annak terem feliratáról. A következő érdekes felirat van az egyik terem fölött:

„Mi a boldogság? Az élet javain használatán örömdeni? Ez merő gyönyörűség; a lélek nyugodalma, az valódi boldogság. Nem kevésbé eredeti egy a XVI-dik századból való kép, mely „a magyarországi hosszas életnek ritka példáját“ tünteti fel. A kép alatti felirat a következő:

„Rovín János Rácz nemzetsől, Görög hiten való, a ki 1522-ik esztendőben született és Temesvármegyében Szadova nevű faluban lakott. Élt 172 esztendőig kilencz magyarországi királyok alatt, mégis az 1724 Esztendőben, a mint ennek előtte egészséges s friss vala feleségül vett magának Sára nevű Rácz leányt, a ki 1560-iki esztendőben született, ki is azon 1724 esztendőben 164 esztendő vala. Élt ezen házastársával 147 esztendőig. Számos gyermekei között a kisebbik fia 116, az unokájának pedig unokái 35 esztendősek az Esztendőben valának. Az eledele mindkettőnek volt tej és hamu alatt sült Törökbuzából való pogácsa. A ki azért hosszú életet akar élni tanuljon ezeknek példájokkal szükön és mértékletesen kenyérral és tejjel és ennek fogyasztásában vízzel élni.“ Vezetőnk a várbán és az egész uton Onody Károly és dr. Maurer Arthur, a „Rozsnyó“ lap szerkesztője, Kubinyi szolgabíró, Schlosser Albert urak szivesek voltak még a vár erekyéit is megmutatni. A család sirboltban ott volt ívegekporában gróf Andrássy Istvánné, a híres „koremsa generális“ neje, a kinek halálát Jókai a „Lőcsei fehér asszony“ban oly meghatóan írta le, hiába kerestük a nyitott szemeket, a fenyegető tartást, bizony csak úgy mumiaszerűleg ő s s z e a s z o t t a r c z o t és alakot találtunk ott, s csak a nagyköltőnek fantáziája volt képes ezen alaknak új életet adni. Ép oly merész fantasia kell ahhoz az ott levő két kis ágyut — valódi gyermek játékok — olyanokul bemutatni, melyekkel Andrássy István kis fia apjára lött. De hiába a költőnek jogában áll mindent írni, az olvasónak pedig — ha azt akarja el is hinni. Sokat lehetne még ezen érdekes várról írni, de nem akarok annak megemlítését nélkül attól megválni, hogy a vár főfelügyelője Onody Károly ur az egész társaságot, a

nyitott omnibuszon következtek a jury tagjai, ezek után — szintén nyitott kocsin — az elnök és ügyész, végre az előkelőbb közönség páronként gyalog haladva zárta be a menetet.

Miután mindenki elfoglalta helyét, megindult a díszmenet a két oldalt sorlatot képező nagy tömeg „hurra“ kiáltásai között, és kivonult zászlókkal körülvelt szép zöld legelőre, hol az ünnepély második része volt végre menendő.

Itt ezalatt ezer és ezer számban sereglett össze a városi és környékbeli nép. Mindennemű vandorművészek, szerezsen énekesek és tánczosok, akrobaták, műlovarok, büvészek, szerencsejátékosok, roulett-asztalok, mozgó asztalok, mozgó vendéglők stb. élénkíték a jelenetet és gondoskodtak a nagy közönség mulattatásáról. Az idő, fájdalom, nem igen kedvezett az ünnepélye em második részének, — mert már több óra óta hullott az eső.

Itt, a szabad ég alatt, még egyszerűsült a jury, és az ünnepelt házaspár egy hegyes kőre térdelve a nagy közönség jelenlétében letette a szokásos esküt. Az elnök azután kezét fogott velők és ékes beszéddel zárta be az ünnepélyt, melynek végzavai körülbelől így hangzottak:

„Miután minden vonakodás és félelem nélkül letették az esküt, vigyék magatokkal a szalonnaoldalt, melyet ezennel ünnepélyesen átadunk nektek, és fogadjátok szerencsekiáratánkat. Így szokás ez Dunmóban, és mi örvendünk annak, ti pedig örvendhetek a szalonnaoldaltal.“

Ezzel elbocsátattak a boldog házastársakat, kiknek jó kedvét az eső legkevésbé sem zavarta meg, és kik oly jól érezték magukat, mialatt a hegyes kővön térdeltek, mintha csak selyem párnák lettek volna térdeik alatt.

A tömeg még háromszoros „hurra“ kiáltott nekik, aztán oszladozni kezdett, mi pedig visszatértünk Londonba.

vár ősi nagytermében jó hideg uzsonával megvendégelte. A ki tudja, mit tesz az reggeli 6 óratól 11 óráig a szabad levegőben mozogni, máshalmi, elképzelheti mily óriási pusztítást vittünk végbe az ottan felhalmazott kolbász, szalonna, sajt s bor mennyiségekben. 12 órakor a társaság visszahajtott Rozsnyóra a hol az uraktól, kiknek kiváló vendégszeretét soha feledni nem fogjuk, elválva egyenesen a vaspályához hajtatunk s 2 1/2 órakor már utban voltunk Dobsina felé.

A vidék mind zordonabbá válik, az égen mind fenyegetőbb felhők mutatkoztak, s valószínű, hogy a tisztos kárpát hóbatakat fejével szintén üdvözölő beszédet tartott, a melyet ugyan mi meg nem értettünk, de éles hangját s lehetetét ugyancsak megérezte. Aggódva kérdeztük Dobsinán, hova 4 órakor érkeztünk, mi lesz a mi kirándulásunkból ily esőre forduló időben, a mire a jó emberek azzal vigasztaltak, hogy eső semmiképp sem lesz, legelőbb egy kis hó.

Dobsinán Klein Sámuel iskolaigazgató és Szója Sámuel városgazda, egyik kollégának és atyja várt bennünket. Az elszállásolás után a „kigyókö“ (terpentin) esziszolgyártat tekintettük meg, mely Mayer Péter vezetése alatt áll. A kigyókö a esziszolható könekek csoportjához tartozik s vagy sötétebb vagy világosabb színű. A szürkés fehértől le a barnás zöldig váltakozik annak színe, s e mellett egyes darabokon meglepő márványszerű erezetek, foltok találhatók.

A miniszterium az egész vidéken elhuzódó kincsekkel egy új iparágat akart teremteni s azért először Ilován tanműhelyt állított, de mely tanuló hiányában néhány hét múlva megszünt. 1878-ban a tanműhely Dobsinára tétett át, hol azóta újabb változáson ment át. Egy kisebb részvénytársaság vette kezébe az ügyet s a miniszterium egy lövegy gépezet ajándékozott s így van remény, hogy a nagy jelentőségű iparág nálunk is meghonosodik. A nyerskö nagyjából kivágatik a felhasználandó tárgy szerint, esztergályozás, vagy fűrészelés alá kerül, aztán esziszoltatik. Innét az iskola épületbe indultunk, hogy a kész tárgyakat megsemléljük. Mennyire meglepett bennünket a tárgyak gyönyörűsége. Igen szép virágvakák, ténna, dohánytartók, szelenczék stb. a legnagyobb esinnal vannak kiállítva s bátran merem mondani, versenyeznek a külföld hasonló gyártmányaival. Ott helyben mindjárt vásárt csaptunk, mindegyik vett egy-egy kisebb-nagyobb tárgyat emlékül Dobsinára. Az iskoláról még megjegyzem, hogy gyönyörű épület, a város építette s jöllehet a városnak csak 5000 lakosa van, roppant sokat áldoz iskolai czelokra, de a mi bálmulatosabb, lakóitól sem községi adót, sem iskola díjakat nem szed, tehát teljesen ingyenes oktatás létezik — boldog Dobsinaiak!

Este a vendéglő nagytermében Szója Gyula tanár tartotta felolvasását a „bánya mondatokról.“ Igen sikerült felolvasását, a melyet különösen a Dobsinai bányász mondatokkal s gyermek énekekkel tett reminiscenciákkal tudott érdekessé tenni, nagy közönség hallgatta. Eljött Dobsina, egész intelligenciája, sőt a szép nem is igazán szépen volt képviselve — de hogy is ne jöttek volna el, hiszen a „stótkind“ — a miut a Dobsinaiak collegánkat nevezik — csak meg kell hallgatni.

Este tiszteletünk nagy közös vacsora tartatott, a melyen Dobsina intelligenciájának legnagyobb része jelen volt. A nagy számban megjelentek közül kiemelem: Czundel István lelkész, Fábry János kisdédővő intézet vezetője, Klein Samu iskolaigazgató, Szója Lajos városi tanácsnok, Sárkány Boldizsár árvagondnok, Dr. Fábry Árpád orvos, Gömör János, Gömör Soma, Szik Gábor, erdőmester urakat. Bár határozottan föltem magamban, hogy menürol nem írok, lehetetlen meg nem említenem Dobsina speciális ételét a „Dobschauer-Kuetchen“ t; megíhíthetik nagyon jó.

A kedélyességet emelte, hogy a dobsinai fiatalabb erők, mindnyájan a dalárda tagjai, — később az ifjaink távozása után bemutatják a Bulener nótákat. Ezek egy speciálisan dobsinai-dialektusban vannak tartva, melyet német ember hallás után meg nem ért. Vigan tölte az időt, későn oszlott szét a társaság, erőt merítve a holnapi napra, Megjegyzem, hogy tanulónk egész katonásan a nagy teremben voltak elszállásolva, a hol részükre számaaltat készítettek. Megvagyok róla győződve jól aludtak.

Sz.

Napi hírek.

— A „Debreczeni Hírlap“ előzetőitől szives elnézést kér a szerkesztőség, miután a holnapi nagy ünnep miatt a nyomda nem rendelkezhetett a személyzetrel s így a lapot kiállítatni lehetetlen volt.

— A „Debreczeni Ellenőr“ szombati száma egész iv melléklettel fog megjelenni, mely gazdag szépirodalmi tartalmu lesz.

— A kölcsönös segélyező egylet igazgatósága figyelmezteti az egylet tagjait, hogy ezen a héten tekintettel a husvét ünnepekre a befizetési napok f. hó 12 én szombaton d. után és a s a r n a p d e l e l o t t helyett f. hó 14-én két f o n d. e. fognak tartatni.

— A kereskedelmi tanintézet hallgatói tanárainak kíséretében tanulmányi utjából tegnap d. u. tapasztalatokban s élményekben gazdagon szerencsésen visszaértek. Lapunk mai száma a tanulmányi ut IV-dik napjának leírását közli, s lapunk tisztelt olvasóit a további napok leírása bizonyára szintén érdekelné fogja, azok közlését tehát folytatni fogjuk.

— Az 1848.9. honvéd bajtársak felhívának hogy folyó hó 14-én a Husvét ünnep másod napján 10 órakor tartandó közgyűlésre Széchenyi utca szegletén levő gr. Dégenfeld féle ház második emeletén megjelenjen sziveskedjenek. Az Elnökség.

— Nyilvános köszönet. A „kereskedő ifjak önk. egyesülete“ részére az „István“ gőzmalom tekintetes igazgatósága 20 frt készpénzt; t. Miskolczy István ur pedig „Wiener Handels Schule“ cz. 3 kötetes szakmunkát kegyeskedett hozzánk juttatni. E nemes czélu adományokért az egyesület névben hálás köszönetünket nyilváníjuk. János József elnök, Donogán István titkár.

— Második tél. Háromszék megyében áprilissel második tél köszöntött be. Szerdán, csütörtökön és pénteken több-kevesebb hó esett, ugy, hogy az egész láthatár hólepelben borítva. A lég annyira áthűlt, hogy éjjelenként rendszeren fagy van, különösen péntek és szombat közötti éjjelen oly hideg volt, hogy a házak ablakain jegyvirágok képződtek. A gazdaságosnégnél nagy az aggodalom, hogy az eddig elvetett s csirájában levő gabonák a fagy miatt el fognak pusztulni.

— Apróság. Egy háziasszony megrutogta barátjának baromduvára kincseit, s figyelmezteti egy vakon született tyukra. „Jó Isten!“ kiált az érzékeny szívű vendég, küldje el azt a szegény állatot a szomorvoshoz, dr. M-hez, hátha megoperálhatja!“ — „Ah! mit gondol, feleli a háziasszony megrutogva, hiszen dr. M. nem — tyukszem orvos!“

— A Herman-Szemecz ügy. Szemecz Emil tartalékos honvédhadnagy, Vadnay Andor orsz. képviselő és Szitar Dénes ügyvéd segédei által párbajra hivatva Herman Ottó orsz. képviselőt, ki az illető urak előtt kijelentette, hogy az ügy elintézését megbizotta a bizza. Megbizottai gyanánt megnevezte a. n. dr. Á. Á. Tivadar és Rohonczy Gedeon orsz. képviselőket, kik Szemecz Emil segédeivel találkoztak. Andrássy Tivadar gr. és Rohonczy Gedeon mindenenk előtt kijelentették, hogy ők ez ügyben nem mint segédek, hanem mint tanuk szerepelnek; kijelentették továbbá hogy miután Szemecz Emil revolverrel fenyegette Herman Ottót, nem engedhetik meg, hogy az ügy lovagias uton intéztesék el. Herman Ottó legfeljebb kiállhat tanuk előtt, de azért rehabilitálnak Szemecz Emil nem tekintheti. Szemecz Emil segédei határozottan a lovagias párbaj mellett kardoskodtak, azonban hiába: a tanácskozás eredménytelen maradt. A segédek, illetve tanuk tegnap délelőtt 11 órakor újra tanácskozásra gyűltek egybe s délután 1 óráig érkezték. Andrássy Tivadar gr. és Rohonczy Gedeon határozottan kijelentették, hogy elvi szempontból nem engedhetik meg azt, hogy Herman Ottó lovagias elégtételt adjon Szemecznek. Ez a párbaj elfajulása volna. Az illető urak az esetről jegyzőkönyvet vettek fel s ezzel távoztak. Ugy halljuk, hogy Szemecz Emil ezután nyilatkozni fog. Hír szerint Clair Vilmos is ki fogja hívni Herman Ottót.

— A lábmosás szertartása a bécsi udvarnál ma natyesütörtökön történt meg a rendes szokás szerint, azzal a kivétellel, hogy mivel a királyné külföldön van, a tizenkét óneg asszony lábmosása elmaradt s csak az uralkodó hajtotta végre a hagyományos szertartást tizenkét szegény agastyánon. Az e célra már rég kiszemelt öregek közt a legidősebb 90 éves, a legifjabb pedig 87 esztendő. A harmincz ezüst pénzen kivül, melyet az uralkodó zaeszkóban a nyakukba akasztott fejkenit husz forintot kaptak és nekik ajándékozták az ó-német öltözetet is, melyet a szertatáskor viseltek. Az öregeket rendszeren ebben a ruhában szokták eltemetni.

— A tiszaezlári pörben hozott kuriái ítélet egyik passzusza alapján, melyben az mondatik, hogy a vizsgálatlalt megbizott közegek a tutajosokat bántalmazták és kintarták, hogy vallomásra bírják: az államügyészség hír szerint az igazságügyminiszternél vizsgálóbíróság kiküldését fogja indítványozni, melynek czéja lenne a valódi közegek ellen a hivatalos hatalommal való visszaélés czimén megindítani a bünbüntető eljárás.

— A nagyváradi marhakereskedők. A Kálmán és Léderer czég melynek tekintélyes marhahizalójából évenként 2—3000 vágó került fel eddig a bécsi piacra, két héttel ezelőtt beszűkítette a szállítást Bécsbe. A czég ápril 15-ig egyáltalában nem szállít sehova, e napon azonban, a megnyiló pozsonyi vásáron nagyobb számu hízott szarvasmarhát állít ki. Ennek a pozsonyi vásárnak a sikerétől sokat várnak a magyarországi marhahizalók.

— Egy emberevő királyban fog nemsokára gyönyörködhetni Európa. Ugyanis az újseeländi muorik királya Tauhuio fő felsége engedve az argolk rábeszélésének, nemsokára felkeresi Európa államait. A mavrik étlapján az emberhus csak nem rég kiváló szerepet játszott. Az angol katonák most már civilizálták őket annyira, hogy azt csak nagy ünnepnapokon édes csemegének

eszik. Az urak osztozik alatt jön Európába.

— Nyuldekesebb látvpezi. A ló hársárga kanczka felsőbb körök Tegnapi Laj a lovat

— Bih Nagyváradon gyanánt. — let zászlósze lesz. — Gy egyházmegye mondott, de tott. — A s Lászlót szám selőjelöltet. — a kormánypá löltül. — A gyilkosságát. — R o napokban. — kán tartózk

— A g körül. Ha a minden tekin növést közb bad túrnunk. nyári hónap Tény, hogy több viz pár kétségtelen, nagyobb az tal azon kör lülete mindig sokakat azon nem nőtt tal talaj felülete kerei a föld szivják a ne baj, mert a mélyebb réte szegült ne tapasztalat gáltatnak ne különösen a fosztják a g séges nedve felülete épp több rétegek és nem paro hogy a gyű pedig a mély mőcsfák há

Irodalom.

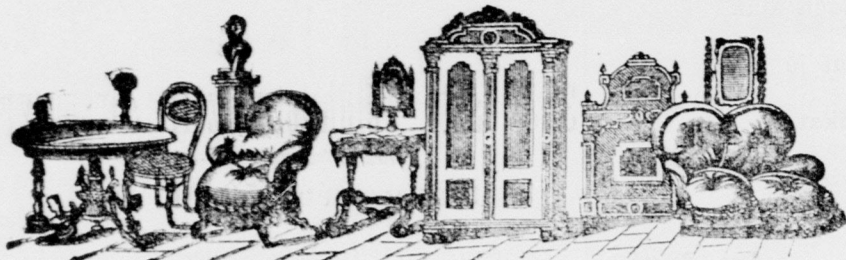
— A ünnepélyre születek, ug igazgatóság bejelentései nézve oly n hivatalnál, idei ünnepé nek. Erkel szózata me Huber Káro zós előadás bot Huber minégyese

Ocska arany és ezüst teljes értékében bevéteik.

SÁRKÁNY bizományi butor-csarnoka

(Honl gyártmány) BUDAPESTEN,
Gizellátér 3. sz. I. emelet a Deák-Ferencz-utca sarkán

egyszerű de szolid asztalos és kárpitos butorokat.
Nagy készlet legújabb divatu izlésteljesen kiállított szalon garnitúrákból atlasz, selyem, bársony, burett, crepp szatin és jutteszövetekből rendkívül olcsó árak mellett.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki megrendelések 10% előleg beküldése mellett teljesítenek. Csomagolásért 4%.

A fumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár.

„Legfinomabb rizskeményítője”

Általános kedveltségnek örvend, főleg azon páratlan tulajdonságánál fogva, hogy vegyileg teljesen tiszta s így a fehérneműekre karosabb ható mindazon alkatrészekről ment, melyek más keményítőgyártmányoknál előfordulnak.

Rizskeményítője vegyi tisztaságáért a gyár kezkesedik s azt iszíté törve, izletes finom sítémények és torták készítésére is legjobban ajánlja.

E rizskeményítő ezenkívül azon kiváló tulajdonsággal bír, hogy a fehérneműnek tűndőklió fényt és felülmulhatlan keménységet kölcsönöz.

A fumei „legfinomabb rizskeményítő” az ország valamennyi jelentékenyebb fűszerkereskedésében kapható s védjegyei — fehér elefant — minden egyes doboz el van látva.

Gyötrő köhögés,

tüdő- és gyomorbetegségek meggyógyítva

a Hoff János-féle malátakivonat-egészségi sörre által. Bécs. Graben, Bräunerstrasse 8. sz.

Nyilvános köszönet.

egy meggyógyult betegről, kiről már barátai egészen lemondtak, meggyógyítva a Hoff János-féle malátakivonat-egészségi sörre és a Hoff János féle maláta ezukorkák által. A torok-mell-gyomor és tüdőbajok ezen valódi kincsben rejő becses tulajdonok által teljesen eltávolítottak.

Tekintetes ur!
Corabia, feb. 22.

Miután már az 1876 ik évtől igen beteges voltam s dacára a legzodiosabb apólas s számtalan gyógyszer használatának állapotom mind rosszabbra fordult volna, olyanira, miszerint barátaim már csak mint halottat tekintettek, az egyik hírlap hirdetései rovatóban megpillantotta, az on felülmulhatlan malátakivonat-egészségi sörre-t a maláta mellicukorkákkal együtt. Azonnal mindjárt két egymásutáni szállítványt rendeltem meg az ön malátakivonat söréből, mindegyiket 58 palackjával a hozzávaló malátacukorkákkal együtt, a hatás meglepő volt. Már a legelső szállítvány elfogyasztása után teljesen helyre voltam állva, a második már tökéletesen meggyógyított. Azonban a tulajdos er-feszítések, a gyakori meghűlések követke-tébe újlag ismét az előbbi állapotba jutottam s ennélfogva kérek az idecsatolt 10 frírt postafordítával malátasört és ezukorkát, testvérbátyám Strak Ferenczet is megbízom Bécsben, számomra a legelső hajóval még 50 palack sörnek megkü-désével.

Legmélyebb köszönetem mellett maradtam mély tisztelttel!

STARK ANTAL

gőzmalom-tulajdos, Corabián, Románia.

Magas elismerőiratok.

„Ezen kitünő italt mindenkor a legnagyobb sikerrel használtom.”
Koppenhága, Leuning, igazságügym.

Császárok, királyok és hercegek magas elismerőiratai a Hoff János-féle malátagyártmányokért.

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malátakivonata, „Ferencz József osztrák császár: „örömmel tüntetem önt ki.” A szász király: „A királyné anyjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztaltam.” A meklenburg-sverini nagyherceg „elismerésemet.”

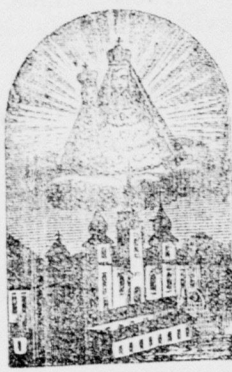
Ó V Á S!

Csakis valódi Hoff János-féle, a cs. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztriában és Magyarországon feljegyzett védjeggyel (a feltaláló arczképe) ellátott maláta-gyártmányokat kell kérni, mások nem valódi készítményeiből hiányzanak a gyógyanyagok és a Hoff János-féle maláta-gyártmányok valódi készítés módja, ennek következtében — az orvosok nyilatkozata szerint — az egészségre nagyon ártalmas hatást gyakorolhatnak. (A valódi Hoff János-féle mell-malátacukorkák két papírba vannak.)

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos Gerebly Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyvárad: Jasky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakob, N.-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Wisz Sámuelné. H.-Böszörmény: Döngyel László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerertárban.

Maria-celli gyomor-cseppek;

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen.

es felülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szék, savanyú felbűfögés, kólíka, gyomorhurut, gyomorgégés, bugykekepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomor-ból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, glibizta, lip- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege aré használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothcsinek V. Emil, Güll Nándor, Tamássy gyógyszerész uraknál, Kun-Szt-Márton Batha Zoltán gyógyszerertárban, valamint az osztr-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerertárban s kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kisnyban.

Brady Károly,

„az éremlyhoz” címzett gyógyszerertárban Kremsierben, Morvaországban.

Eladó Ház.

B. Ujvároson a piacon levő Ticz Lajos féle ház eladó, esetleg bérbe kiadó értekezhetni felőle

Huszár Károlylyal
Debreczenben.

ELADÓ.

Egy márvány váza. Egy salon szőnyeg. Egy nagy olajfestmény és egy nagy tükör aranyalátéttel jutányosan eladó.

Ugyanott egy nyári lak kerttel kiadandó vagy eladó. Péterfia 938. sz. a.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

budapesti cég, debreczeni fióküzletéből a következő ezikkeket ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe.

VÁSZON és KÉSZ FEHÉRNEMŰ.

Valódi rumburgi creas, hollandi, irhoni és széles lepedő vásznak

— Csikos és damast csinavatok. — Schroll-féle legjobb sifonok minden szélességben. —

ASZTALNEMŰEK.

— Kávés terítékek. — Tálca-, szekrény-takarók. — Asztalfutók. — Zsebkendők. — Férfi-, női és gyermek

kész fehérneműek,

u. m. ing, lábravaló, hálókötös, fésűködő, szoknya, harisnyák, lábtük.

DIVATÁRUK.

A tavaszi és nyári idényre megérkeztek a legújabb divatu

NŐI RUHA-SZÖVETEK

finom fekete selyem kelmék,

SURRAH, MERVILLEUX SATIN DE LYON,

továbbá a legszebb színes

SELYEM RUHA-KELMÉK.

SZOBA BERENDEZÉSI CZIKKEK.

Csipke függönyök. — Jutta függönyök. — Nehéz szövet függönyök. — Turkesztán függönyök.

Agyelvaló szőnyegek. — Fal-szőnyegek. — Pamlag-szőnyegek. — Futószőnyegek.

Cr-pe butorhuzatok. — Ripsz butorhuzatok. — Gobelin butorhuzatok. — Bourett butorhuzatok. — Legújabb divat-butorhuzatok.

Ágy- és asztal-takarók.

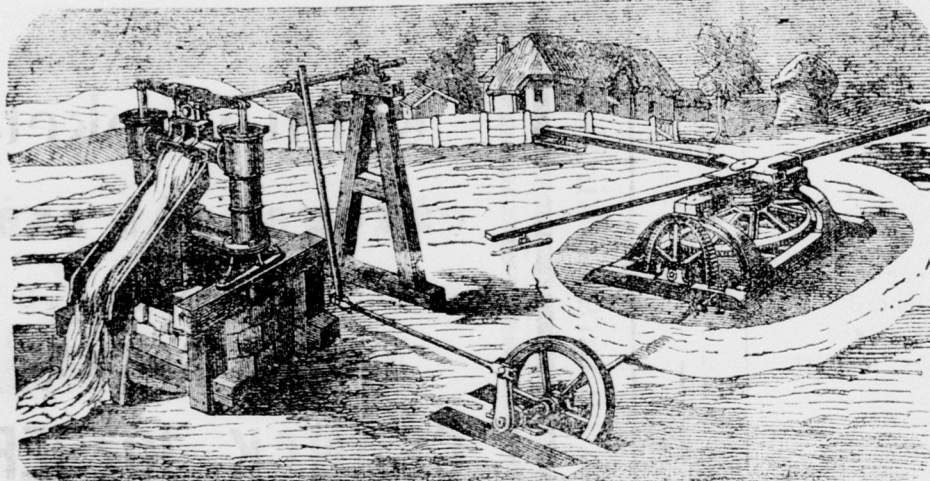
Karton és rouge paplanok. — Cachemir paplanok. — Satin paplanok. — Selyem paplanok. — Atlas paplanok. — Pike és trico paplanok. — Gyapju paplanok.

Tengerfü, afrik és lószőr matraczok.

Alapítottatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkálat gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1884. Nyomtatott a „Debreczeni Ellentő” könyvnyomdájában. Piacs, SIMONFFY-ház.